

Lezing 6 november: De raaf, mysterieus, bijzonder, intelligent, intrigerend

Hans de Vos Burchart, medisch bioloog en voorzitter van de Ravenwerkgroep Nederland, heeft een lezing gegeven over de Europese raaf (*Corvus corax*).

Hans vertelde dat in vroegere eeuwen de raaf in Nederland een normaal voorkomende broedvogel was. Door bijgeloof en imago was de raaf rond 1930 in Nederland uitgestorven als gevolg van vervolging. Sinds 1976 broeden er weer (geherintroduceerde) wilde raven in Nederland. Van één broedpaar toen naar +/- 150 broedparen nu, waarvan één broedpaar in Zuid-Holland bekend is. De raaf (rode lijst) is groter dan de kraai, roek en kauw en heeft een zwaardere, dikkere, lange, bevederde snavel. Bij deze zangvogel is de sterke keelbevedering ('baard') en de langere nek in vergelijking met de zwarte kraai kenmerkend. In vlucht valt de ruitvormige staart op en is de

vleugelslag traag en zweeft de raaf zoals een buizerd. In vergelijking met andere kraaiachtigen maakt hij een ander geluid, een rauw, zwaar, rollend 'kroa-kroa'.

De raaf is van kop-staart 70-75 cm, weegt tussen de 900-1400 gram en heeft een spanwijdte van 120 cm. Het nest wordt tot 30 meter hoogte in bomen en hoogspanningsmasten gebouwd. Raven zijn vliegkunstenaars die kunnen zweven op thermiek en die zich in de baltsvlucht bijna helemaal omdraaien. Ze eten aas, zaden en vruchten, insecten en gewervelde dieren tot de grootte van een (jong) konijn.

Deze standvogels zijn partners voor het leven, waarbij het mannetje vooral materiaal verzamelt en het vrouwtje voornamelijk bouwt aan het nest én het broeden verzorgt. Vanaf eind februari worden 2-6 eieren gelegd die na 20-25 dagen uitkomen. Nadat de jongen bij 7 weken het nest verlaten, blijft de familie nog zeker 3 maanden bij elkaar. Uitzwermende jongen verblijven vervolgens in "adolescente groepen" waar ze hun toekomstige partner ontmoeten.

Ook de wolf is na 150 jaar weer terug in Nederland. Onderzoekers zijn benieuwd of de wolf en de

raaf elkaar ook in Nederland helpen. Het blijkt dat raven bepaalde geluiden maken om wolven op een gewond of ziek dier te attenderen. Mogelijk kunnen ze hun vleugels zelfs zo positioneren dat het lijkt alsof ze wijzen naar een prooi. De wolf doodt de prooi en eet de hardere delen op. Ze laat de zachte delen, zoals de ingewanden en de tong liggen voor de raaf. Die interactie tussen aaseter en zoogdier komt niet vaak voor.

De ravenwerkgroep volgt de ontwikkeling van de raaf in Nederland door ring- en zenderonderzoek, monitoring, verzamelen en communiceren van informatie over verspreiding, gedrag en (broed)ecologie.

Na afloop van de lezing was iedereen onder de indruk van het verhaal en zal de website www.ravenwerkgroep.nl zeker door de aanwezigen bezocht worden.

Mireille van Duuren